

Natis 12.000. Stajerc stane za celo leto samo 60 krajcarjev.

Uredništvo in upraviteljstvo v Ptuj
v gledališkem posloju.

Stajerc izhaja vsaki drugi petek,
datiran z dne naslednje nedelje.

Sestavki dobrodošli.

Rokopisi se ne vračajo in se morajo
najdalje do ponedeljka pred izdajo do-
točne številke vpsolati.

Štajerc.

Posamezna številka velja v Ptuj za
celo leto K 1.— s poštnino K 1.20.
Pri odjemanju več ko 10 številk pri-
meren rabat.

Cena za oznanila za:

1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—
 $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—
 $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—
Pri večkratnem oznanilu posebno zni-
žana cena.

Štev. 12.

V Ptuj v nedeljo dne 16. junija 1901.

II. letnik.

Odgovor „Gospodarju“ zaradi 20.000 K.

Lansko leto sklenil je ptujski občinski odbor poslati župana Orniga v Gradec k cesarskemu namestniku in na Dunaj k ministrom s prošnjo, naj bi se za tiste mestne posestnike, ki imajo svoje vinograde v Halozah in ki potrebujejo denar, dovolilo 40.000 K. brezobrestnega posojila. Gospodje pri ptujskem občinskem odboru so rekli: vlada ima denarja dovolj, zakaj ne bi tudi nekaj za naše vinograde dala; ona ima milijone za druge dežele, toraj zamore tudi za Spodnje Štajersko 40.000 kron več v račun postaviti. Tako se je toraj zgodilo, da se je ptujski župan odpeljal z vlakom najprvo k namestniku v Gradec in potem k ministrom na Dunaj. Ko pa je on pred te visoke gospode prišel in jim žalostni položaj vinogradnikov razložil, moral je kot poštenjak povedati, da se kmetom še veliko slabši godi kot ljudem v mestu. In končno je čisto pozabil, da je on le župan mesta Ptuja in rekel: Ako daste kaj mestjanom, potem dajte denarja tudi kmetom, ker oni si nemorejo prav nič pomagati, oni nimajo ne denarja ne kredita. Dalje je prosil, naj se kmetom, ako se jim par goldinarjev da, se ne bo kar na njegovo posestvo intabuliralo, ker bi prav šele potem kredit

zgubili. In gospod Ornig je tako dolgo prosil in govoril, da je vlada tudi za kmete 20.000 kron brez intabulacije dala. Bilo pa je nekaj ljudi v Ptuj, ki so se čez Orniga jezili ter rekli: kaj pa grejo našemu županu mar kmetje? on je naš župan, ne pa župan kmetov! No, sedaj pa psuje „Gospodar“ in „Domovina“, da je 4000 Ptujčanov, ki itak imajo dosti denarja, dobilo 20.000 kron, 48.000 ubogih kmetov v Halozah pa tudi samo 20.000 kron. — To je vsekakor krivično in žalostno. Ali, kdo pa je kriv? So krivi Ptujčani? Je-li kriv g. Ornig? Gotovo ne! Pač pa naši poslanci, oni so krivi! Ako bi se bili gospodje hofrat Ploj, dr. Jurtela, Žičkar . t. d. tudi v Gradec in na Dunaj peljali in tam prosili kakor župan Ornig, potem nebi kmetje samo 20.000 kron, ampak 200.000 kron dobili, in ko bi ne bil g. Ornig župan mesta Ptuja, ampak da bi on bil zastopnik kmetov, bi gotovo tako dolgo ne odjenjal, da bi 200.000 kron za kmete izprosil. Ali, tako so mu pa gospodje v ministrstvu rekli: Ljubi gospod župan! saj ni mogoče, da bi se kmetom v Halozah tako slabo godilo kakor pravite Vi, kajti, če bi to res bilo, bi bili gospodje dr. Jurtela, Gregrec, gotovo že k nam prišli in prosili. Ako bi tedaj časniki pošteni bili in bi kmeta namenoma ne hoteli

Konsumna društva, njihov začetek in konec.

Pranišljevanja starega zapeljanega štajerskega kmeta o konsumnih društvih.

Kako srečni so ljudje, ki niso šli na limanice, to so pred dvema letoma po več krajih ustanovljali konsumna društva. Vabili so tačas v nekterih krajih kakor blazni v konsumno društvo; pa kolikim se je taj že odprla mrena — kakor Tobiji.

Kaj je konsumno društvo?

Konsumno društvo je naprava, po kateri boš ti drugega plačal.

Tako sem jaz že za druge plačal; bil sem zapeljan praznih obljubah, zatoraj vas moram pa svariti.

Poslušajte mojo žalostno prigodbo v tem oziru!

Ko je bil moj prijatelj v zadregah me je prosil, bi mu podpisal menjico (ali beksel) da bi 600 gl. posojila dobil. Bal sem se zmirom za drugega porok ali kako menjico podpisati, ker sem že slišal ve-

liko svarilnih prigodb o poročtvu in o menjicah. Zato sem se branil, pa končno sem vendar prijatelju to dobroto storil, ko mi je prijatelj zagotovil, da bo na zapadni dan pošteno plačal in ko sem tudi podpis mojega prebrisanega soseda na menjici videl. A kaj se je zgodilo? Moj ljubi prijatelj ni plačal, tudi ne moj zviti сосед, ki je bil za poroka podpisan, pa je bil zelo zadolžen, kakor sem še le pri tej priliki zvedel. Prijeli so mene in moral sem v treh dneh 600 goldinarjev in stroške plačati, in hitro živino pod ceno prodati, da sem se rešil rubeža. Svojega denarja ne bom nikoli več videl.

Solze sem prelival same žalosti, ker sem se veliko let ubijal iz ženo in otroci tako težko nekaj premoženja pripravil. Pa vsa žalost mi ni nič pomagala, samo izpametovala me je popolnoma. Kmet ima le malo pravih, odkritih prijateljev; tisti, ki so najbolj sladki, so najbolj nevarni in navadno najhujši njegovi sovražniki.

nalagati, morali bi mesto psovati, kmetu povedati: Zapodite hofrata Ploja v kraj in izvolite na njegovo mesto svojim zastopnikom g. Orniga ker, če bi bil Ornig zastopnik ptujskih kmetov, potem bi še desetkrat bolj delal in uspehe dosegel, kakor pa sedaj kot mestni župan.

Vojna v Južni Afriki.

Iz bojišča prihajajo vedno resnejše vesti. Poroča se, da se Angležem sedaj najhuje godi, ker se Buri ne le krepko branijo, ampak začeli so Angleže sami napadati, ter jih v par bitkah potolkli in jim topove pobrali. Angleški tepeni polkovnik Dixon poroča: V bitki pri Vlaktefonteinu je bilo 1450 Angležev s 7 topovi. Čete so se umikale proti Vlaktefonteinu, ko je začel skriti sovražnik nanadoma streljati na zadnje čete. Te so imele 530 mož in 2 topa. Buri so se najprej polastili topov, a potem so dobili Angleži pomoč, ter so pregnali sovražnike. Angleži so imeli 6 častnikov in 51 mož ubitih, 6 častnikov in 155 mož ranjenih, 1 častnika in 7 mož so Buri ujeli. Buri so izgubili 41 mož, — Med 25. aprilom in 2. majem pa se vršila blizu Pretorije še druga, za Angleže nesrečna bitka, o kateri se je izvedelo natančno šele sedaj. Angleže sta zmagala Beyers in Breitenbach, ujela 600 mož in vzela 6 topov. Tudi v Zwarttruggenu so bili tepeni Angleži.

Nek časnik piše: Zadnji „pepel vojne.“ kakor imenujejo optimisti, je iznova vzplamtel v strašen požar. Kitchener, to je angleške vojske poveljnik je tega brezuspešnega bojevanja sit. On pravi, da se mu naj pošlje toliko novega sposobnega vojaštva, da zamore hitro narediti konec vojni ali pa da se pusti Burom popolna neodvisnost, ker tega cincanja je že do grla sit, zlasti radi tega, ker sprevidi, da s svojimi bolnimi in nepokornimi četami junaškim za svobodo in domovino se borečim Burom ne more biti kos, marveč da utegne istim danes ali jutri podleči. Ker pa angleška vlada prvi zahtevi ne more ugoditi, ker vo-

Zatoraj mislim, da je moja dolžnost, vam, ljubi kmetje in prijatelji svoje misli o konsumnem društvu razložiti in vas srčno svariti, kajti nevarnost je velika. Nekatera konsumna društva so že konkurs napravila, prišla na kant ali na boben, druga pa še gotovo zadene ista usoda.

Veseli so le tisti udje konsumnih društev, ki nič nimajo. Pa gorje premožnim posestnikom, ki so zdaj udje, kajti oni morajo biti za slabe plačnike porok, in to ne samo s svojo stopnino po 10, 5 ali 2 goldinarja, ampak s celim svojim premoženjem morajo eden za drugega dobro stati.

Nesramno je, da niso tisti, ki so ljudi v konsumno društvo lovili, nikoli pojasnili grozovite dolžnosti in nevarnosti, v katero se podajo udje. Ljudje so se dali pregovoriti in so bili tako zmešani, kakor da bi otnilo dobili, drugače ne bi bilo mogoče, da bi si zavoljo drugih nalagali tako velike dolžnosti in odgovornosti, ko na tak način lahko spravijo svojo rodovino ob vse

jaštva nima, drugi pa noče, ker jej brani sebičradi tega utegne Kitchenerja kmalu nadomeščati novi vrhovni poveljnik. Preko Kapa se poroča, da v gorovju Zuur zbranih mnogo burških čet, ki se organizujejo in vežbajo.

Listi se sedaj najbolj zanimajo za namen, ki ima poset gospe Botha, ki je prišla 12. t. m. h. kemu predsedniku Krügerju u Haag. „Daily Express“ trdi, da prinese gospa seboj načrte svojega sogojca za splošno kapitulacijo Burom. Gospejin spremljevalnik Fischer pa je izjavil nekemu dopisniku, da pride gospa Botha radi svojega zdravja, ki ga je pooblastil in docela privatno. Vendar bo delala govoriti pri Krügerju na to, da se sklene mir čim preje. Časnik „W. Dispatch“ pa ve celo, da sta sklenila Kitchener in Botha predzadnjo sredo v Standertonu pogajanjih provizoren mir. Gospa Botha je bila Chamberlainu, Robertsu in vojnem ministru. Tu Milnerjem se snide. Prorokuje se torej, da se v bližnjem kem že sklene mir.

Razne stvari.

Lastno hčer zadavil, sežgal in njeno meso jedel. — Vojna sodba dne 11. maja proti morilcema, zakonolomcu Franc in Marija Bratuša iz Majšperga pri Ptujih. Franc nesla je strašanske, mozegpretresujoče zločinstvo na dan. Sedaj živeči svet v Avstriji kaj tako grozovito še ni doživel. Zaradi pomankanja prostora, ni mogoče o tem, več kot zverinskem dejanju vse drobnosti navesti. — Kar se obtožbe proti tema zločincema tiče, smo že v eni prejšnjih številkih deloma pojasnili. — Zatoženec viničar Franc Bratuša je star 40, njegova žena Marija 50 let. Iz tega zakona rodili so se trije otroci, od katerih starejša hčer Marija Bratuša, rojena 24. maja 1888. leta, je bila ženska omenjenega zločina. Ta deklica je v svoji otroški nerazsodnosti lansko leto na velikonočni deljek v nekem votlem kostanjevem drevesu sosednje Marije Mencinger zakurila ogenj, vsled katerega je

premoženje. — Zakaj pa si take skrbi brez potrebe za druge nakopati?

Gotovo je, da se kmetu slabo godi, a ravno to se ne sme podati v tako nevarna podjetja, lažno verno verjeti take prazne obljube, da se bo plačilo, ki stane 20 krajcarjev dobilo pri konsumnem društvu po 8 krajcarjev, sol za 2 krajcarja ceneje, namreč po 9 krajcarjev in da se mu bo konec leta izplačalo dobička 20 do 30 goldinarjev.

Dosihmal še ni nobeden toliko krajcarjev pri konsumnem društvu videl, kolikor so mu obetali goldinarjev. Nekateri so bogastvo pričakovali in mislili, da bo denar pri okni priletel, ali — žali Bog — g. fali so se!

Te obljube so se le storile, da bi ljudi k konsumu privabili, zdaj pa vsakega greva, da je pristopil, že udje večidel izstopajo. Navadno kupijo za 10 goldinarjev blaga, za toliko, kolikor so vstopili

hiša v veliki nevarnosti. Ker se je deklica zbala kazni, ni šla več domov, ampak se potepala pri raznih sosodnih kmečkih ljudeh. Neka soseda, pri kateri je deklica med tem služila, poslala jo je 29. aprila domov po svojo delavsko knjižico. Deklice pa ni bilo več nazaj, pač pa sta jo kamnosek Janc in Marjeta Melanik videla 6. maja l. l. blizu njenega poslopja okoli tavati. Že 26. aprila oglašil se je oče deklice pri žandarmerijskem stražovodji na Ptujski Gori in naznanil, da se je njegova hčer zgubila. Ptujsko okr. glavarstvo dalo je vsled tega naznila, deklico iskati. Meseca junija bralo se je v časniku, da se je neka okoli 12 let stara deklica našla v neki vrniciariji pri Špilfeldu mrtva, se obducirala in pokopala, na kar je šel Bratuša tje, rekel, da je to njegov otrok in vzel ono obleko seboj. Letos, šele v marcu se je dognalo, da je tista v Špilfeldu najdena deklica bila drugih starišev, ki je vsled sumljivih razmer našla smrt. Ker je žandarm od Sv. Trojice pri Sv. Lenartu vedel, da je Bratuša obleko one deklice seboj vzel, naročil je žandarmeriji na Ptujski Gori, naj se Bratušu ona obleka odvzame. Stvar začela se je torej na novo raziskovati. Žandarm Leskovar iz Ptujске Gore podal se je v hišo Bratuša, vzel ono obleko in jo poslal sodnji v sv. Lenart, kjer se je ob enem raziskovati, v Špilfeldu mrtvo najdene deklice v preiskovalnem zaporu nahajala in ki je priznala, da je ta obleka njene hčere. Bratuša bil je torej vsled teh raziskovanj povabljen 16. aprila 1901 k sodnji v Maribor kot priča, ter se zaradi tega oglašil pri žandarmeriji na Ptujski Gori vprašaje, če li naj gre ali ne v Maribor kot priča k sodnji. Ko se mu je tam razklo, da mora vsekakor iti, je rekel: „Hvala Bogu, da se mi pri tej stvari nič zgoditi ne more.“ — To, da Bratuševo obnašanje postalo je žandarmu sumljivo, in začel ga je natančneje zasledovati. Šel je 20. aprila istos k njemu, ga spraševal o oni obleki in ker se je Bratuša pri izpovedbi zapletel, ga je na lastno odločitev aretiral. Ko je namreč tudi hišo preskoval, našel je v kišti obleko, na katerej so se še poznali sledovi krvi.

učali, potem pa vržejo družbene bukvice na mizo in rečejo:

„Jaz nočem več vaš ud biti.“

Kakor zapuščajo podgane ladjo preden pogrezne, tako se tudi zdaj pri konsumnih društvih godi. V kratkem pri nekem konsumnem društvu pomagali in poglavka izstopili in sami za se ustanovili trgovino. Zakaj?

Ker nočejo pri propasti (konkursu), ki je neizogibna, pričujoči biti.

Trgovci imajo itak med seboj kupčijsko tekmočenje, pogajanje in boj, tako da že izučeni trgovec ne more izhajati.

Celo sposoben, res zmožen trgovec, ki se je 4 ali 5 let učil in potem še v 10 do 20 letih kot trgovski pomočnik izkušnost pridobil za svoj nevarni stan, komaj v sedanjih časih preživi. Tukaj dela samo za glava. Če sta dva v družbi, že ne gre več tako.

Bratuša se je nato prestrašil ter priznal svoje zločinstvo. Pred sodnikom je izpovedal, da je šel 12. maja 1900 v hosto listje grabit, tam našel svojo hčer onemoglo od lakote na tleh, jo po koncu postavil, a ker ni mogla ga ubogati in za njim iti, jo je zgrabil z obema rokoma za vrat, jo nekaj minut tiščal, potem spustil, in hčer je bila mrtva. Potem jo zagrnil z listjem in zemljo, ter šel domov. Doma je svoji ženi povedal kaj je storil, katera pa je bila s tem tudi zadovoljna. Po posvetovanju vrnil se je zvečer v gozd, prinesel mrliča domov, ga položil za peč in do nagega slekel. Najprvo odrezal je deklici z nožem za kruh rezati glavo, iz katere je porezal lase, da ne bi v peči delali smrad, potem noge pri kolenih. A ker kosti ni mogel prerezati, je vzel sekuro in jih ž njo presekal. Vse kose metal je posamično v peč na ogenj. Potem prerezal je truplo čez hrbtišče navzdol. Želodec in čreva je spraznil, da bi mu ne povzročalo v peči smradu. Naredil je torej iz trupla pet kosov. Ko se je vse to v peči žgalo, domislil se je, da je bral knjigo „Avstralija in nje otoki“ kjer je popisano, da divjaki jejo človeško meso. Odrezal je potem kos plečeta svoje izstradane hčere, ter ga dal na lončenem krožniku v peč da se je speklo in groza — ko se mu je zdelo, da je že pečeno, ga je tudi jedel. Njegova žena je izpovedala, da tega ni videla, on pa pravi, da je ona tudi to mogla opaziti. Bratuša je izpovedal, da mu je njegova žena tudi pomagala pri razmesarjenju trupla, kar pa ona taji. Pred sodnikom v Ptujju ona ni hotela ničesar priznati, in še celo, ko je Bratuša ob njeni prisotnosti vse priznal, je rekla: „Pač ma noro pamet, pa je obstal, jaz pa že ne obstanem, če oni tu glavo proč odrežejo, saj nikdo ni videl.“ — Vse okolščine pa govorijo, da je vse resnično, kakor je izpovedal Bratuša. — Ta žena, satan v človeški podobi, je od konca vse tajila, a pozneje je deloma svoje dejanje priznala. Vse to, za kar nimamo sposobnih besed, vršilo je od osme ure zvečer, do blizu tretje ure zjutraj. Po svem tem sta šla spat, in vstala, kakor bi se ne bilo nič zgodilo. Bratušekov 10 letni sinček je tudi pričal proti svo-

Pri konsumnem društvu jih je pa 10, 20 glav, vsaka ima druge misli in druge želje, a nobeden izkušnosti in zmožnosti.

Kako lahko se trgovec zakoplje, če pravega blaga ne naroči. Ne more ga prodati. Koliko ložje zabrede konsumno društvo, ki nima za takšno opravilo potrebnega znanja. Prej ali slej sledi gotovo polom in škoda.

Glejte, izkušen in razumen kmet mora pri poljedelstvu hlapcu vedno za petami biti, da se vse delo dobro in točno opravi. Pri konsumnem društvu pa kmet za veliko tisočakov dober stoji, a se mora na mlade ljudi zanašati, kateri so v tej stvari neizkušeni.

Večina konsumnih društev ima vodje in pomočnike, ki so že imeli sami zase trgovino in so zavolj nevednosti ali zapravljenosti prišli na boben.

jim starišem in marsikaj grozovitega izpovedal. Porotna razprava trajala je do desete ure zvečer. Franz Bratuša poslušal je celo obravnavo hladnokrvno. Porotniki spoznali so ga enoglasno krivim umora. Bratuša obsojen je v smrt na vislice, njegova žena pa na tri leta težke ječe.

Od Sv. Urbana pri Ptujih. Že zopet ga koža srbi, tistega „fanta iz župnije (šča?) urbane“, kakor kaže dopis v „Slov. Gospodarju“ od 30. maja. Pred tremi meseci obljubil je ta „fant“ v „Gospodarju“, da bode že še pisal kaj o Urbančanih i. t. d. ali ker ga je vrli „Štajerc“ takoj za žilo potipal in ga pošteno okrcal ni se upal ta junak cele tri mesece iz svojega brloga. Ta junaška srajca pa se tudi sedaj ni upala pisati o urbanskih fantih, ker oni bi mu že krepko odgovorili, ampak spraval se je mimogrede na „Štajerčeve“ naročnike in na „Štajerca samega. Ta lažifant pravi, da tudi tukaj par kmetov bere „Štajerca“; ta pa je bosa, ker resnica je, da se tudi tukaj prebira „Štajerca“ najmanj desetkrat več kakor „Gospodarja“ ali njegovega „mladega“. Pritožuje se dalje, da se tukaj ljudje na „Štajerca“ naročujejo in to bolj zaradi njegove nizke cene kako neumne vsebine. Jaz pa pravim in za menoj vsi drugi, da mi se pa na „Gospodarja“ in njegovega „mladega“, bolj zaradi njegove neumne vsebine, kakor pa zaradi visoke cene nočemo naročiti. Res je sicer, da je „Gospodarjev“ ta „mladi“ za dva groša ceneji kakor „Štajerc“, ali zato pa je „Štajerc“ trikrat večji kakor ta „mladi“. — Pa trdo kožo ima „Gospodarjev“ dopisnik tudi, ker se ga tiste bombe prijele niso, ko mu jih je „Štajerc“ v svoji 6. številki v obliki zgodovinske morale in narodnosti okoli

In od takih ljudij naj udje konsumnih društev pričakujejo, da jim bodo pomagali?

Kdor zase dobro gospodariti ne zna, bo še veliko manj znal za vas gospodariti.

Neizvedenim, neizkušnim, mlečezobim fantom in tu in tam tudi dekletom izroči konzumno društvo svoje premoženje, to je premoženje vseh udov in udov naj ne bo strah, da pridejo v nesrečo?

Konsumna društva morajo iz druge in iz tretje roke nakupovali blago, vsaka roka pa hoče imeti svoj dobiček in se skuša le slabega blaga iznebiti. Da konsumnim društvom takšno blago večjidel ostane, to je gotovo. Zatem pridejo plačila in stiska za denar. In kaj je konec temu?

Krida, velika škoda in jok!

Veliki trgovci z mešanim blagom se preskrbijo z dobrim in trpežnim blagom iz prvih fabrik ali tovarn. Konsumnim društvom pa tovarne sploh ne prodajajo. To pa zatagadelj, ker vidijo, da kmet nima nobenega dobička od konsumnega društva temveč le voditelji, ki so večinoma tako lakomni na denar, da vsako besedo in vsako stopinjo drago računijo.

Tisti, ki kmeta v konsumna društva zapeljujejo in ga siloma v zgubo spravljajo, ga nočejo poznati, kadar pride v potrebo ali v nesrečo, še manj pa komu pomagajo.

(Konec prihodnjič.)

urbanjskega vodnjaka tako krepko v obraz lučal. Lažifant urbanjski pa s svojo moralo ni samo mi tičen, ampak tudi nerazsoden. On piše dalje: „kaj pošten kristjan in Slovenec si ga („Štajerca“ tuj bode naročeval. Navedem tukaj naj le eden dg. katerega sem ravno bral v številki 10 „Štajerca“ im niste storili smrten greh, ker ste ga brali? Op. tak Tamkaj piše ta nemškutar o sijajnem pogrebu ki je te dni neki Stelli Miller poginol. Dala in pokopati v svileni srajci in v rakvi, ki je bil r mahagonskega lesa ter obita z zlatom. Žalostno r račnico je igral na klavirju slaven virtuoz. Pogre, G bil sijajen, več kočij se je peljalo za psom, maš o je samo duhovnik, ki je povabilo odklonil. Mi da vsak pri svoji pameti zna, da se „Štajerc“, t. očitoma norčuje iz namestnika božjega. Ali ni tesv ko preveč za kristjana, da bi mogel takšne neumn brati.“ Tako, le počakaj malo, ljubi gospodski ker videl boš, kako si se sam čelestnil po ustih o Upam, da nisi tako neumen, da ne bi poznal ke- „Slovenca“, ki izhaja v Ljubljani, če ga znabiti sli ne bereš, in ki je bratec „Slov. Gospodarja“ in G se dela mogoče še bolj pobožnega kakor „Naš dpa ali „Slov. Gospodar, o katerem se pravi, da ga na gira celo Šušteršič-ev sv. duh, pišejo vanju duhovniki. Glej, „Slovenec“ je pisal v ponedeljek žn nija t. l. v svojem fanatizmu sledeče: „Ali bodek na Slovenskem s kurjim perjem maš No jezove in z Mojzesovo palico na Krap odpirali studence?“ „Slovenec“ se tu oča norca dela iz Mojzesove palice, toraj iz čudeža, bil po svetem pismu potrjen in vsled tega vzvišen sij vsak dvom. Teško si je misliti večjega norčevanja, k t da se čudodelna moč Mojzesove palice postavlo isto vrsto s kurjim perjem. To „Slovenčevo“ na Š neprostoovoljno priznanje, da ima kurje perje. Š moč kakor Mojzesova palica, si moramo za slo ko bodejo „Slovenec“, „Gospodar“, in „Naš dom „Štajercu“ zopet pisali, da se on iz božjih obr n orčuje, zapomniti. No, ti pobožni fantek, kaj pok k vsemu temu? Ako tedaj kaj takega, kakor prej ga njeno, pišejo duhovniki v svoj list iz svojega nagiba, ka zamoreš ti potem „Štajercu“, ki praviš, da je liberal očitati prezbožnost, četudi je on to notico ker drugih časnikov povzel. Ker te pa zavoljo one nom o sijajnem pasjem pogrebu koža toliko srbi, se n preveč ne čohaj, ampak pojdi k gospodični Sok Miller v Ithako, pa boš zvedel, da tisti duhovnik je povabilo za psom Fidom odklonil, ni bil krščanj duhovnik, ampak duhovnik divjaških Culukabr katerega so Angležem za „mušter“ poslali Buri e

Sv. Urban, tri mesece pred kozoprsko **Gospodarček** pripoveduje v svoji zadnji številki da so trgovci, kateri kmeta, ko pride k njim kupiti sicer prijazno pozdravijo s sladkimi besedami: „Sp kaj pa bo dobrega?“ Drugači pa nam za hrbtno kažejo in nas imenujejo „bindišer trotl.“ Mi s kaj takega nismo še nikoli slišali, ali, ako „Gospodarček“ po domače „Naš Dom“ to pripoveduje, re že res biti. Mi bodedo našim bralcem dokazali je

mi s kmeti tudi resnično držimo in ne tako s trgovci, kakor „Gospodarček“ lažnjivo trdi. Mi tedaj tem potom trjamo in zahtevamo od urednika „Našega Doma“ Jonasa, da nam imena tistih malopridnih trgovcev imenuje, da bomo potem tudi mi naše bralce pred takimi trgovci svarili, in da bodejo potem naši bralci vedeli, kateri trgovci slovenskega kmeta zasramujejo in izdajo. Ako pa nam g. Jonas imena tistih trgovcev ne imenuje; potem je on sam sovražnik kmetskega stanu, lažnik in slepar. „Gospodarček“! ven torej z imeni kmečkih sovražnikov.

„Gospodarček“ se jezi čez našo pripovedko „Hofrat Jankovič pred nebeškimi vratmi“ ker tam stoji: V prvi kadilni kamri, zraven nebeških vrat sedi sv. Peter dobrovoljno kadi iz svoje fajfice ter prebira „Štajerca“. „Gospodarček“ je torej čisto zdivjal in misli: oben pošten človek ne bere „Štajerca“, velikomanj je sv. Peter. — No, mi smo od konca sami mislili, da bi bilo bolje zapisati mesto „Štajerca“, — „Gospodarja“, kajti gospodje duhovniki, in k tem tudi sv. Peter, berejo vsekakor rajši „Gospodarja“, kakor „Štajerca“. Ali mi si tega nismo dopasti ustili. „Gospodar“ razsrja ljudstvo preveč, psuje nesobno in ščuva enega proti drugemu, mesto da bi škofski rekel: „Otroci ljubite se med seboj!“ pa saj je mogoče, da tudi na onem svetu gospodje duhovniki bereje „Gospodarja“, ali to so gotovo samo tisti, ki se pečejo v peklju, kajti, da tudi duhovniki pridejo v pekel, to nam je povedal nek vrl misionar pred dvema mesecema pri sv. Marku pri Ljubljani. On je celo rekel, da je pekel s slabimi duhovniki potlakano (poflaštran). Sv. Peter pa bere „Štajerca“ gotovo rajši kakor „Gospodarja“, ker „Štajerc“ napeljava ljudstvo k slogi in ljubezni, hudičnikom pa stopa za vrat.

Iz Smarja pri Jelšah nam piše kmetski fant: Prejeli mi „Štajerc!“ Tudi pri nas v našem Šmarju in okolici berimo „Štajerca“ v ogromnem številu. Zakaj radi beremo, ne bom natanko opisoval, kajti vsak, kdaj le enkrat bere ta list, spozna takoj njegove lastnosti, uči se razsojevati ter spozna tatelja in boritelja za kmetski stan, in to mu silim zadostuje. Ako nas tedaj ta list brani, uči se neustrašljivo zastopa, dolžni smo se ga hvaležno spominjati. — Pa kakor je sploh navada, da vsakdo, kdaj bodi še najpopolnejši, ima sovražnike (še Bog vsem ljudem ne vstreže), tako se nahajajo nekateri tudi pri nas, ki jih zavoljo tega lista precej glava boli, vendar ko se jim naša večina pošteno smeji. Ali pustimo to na strani, bo že morebiti drugokrat prav prišlo. Sedaj naj vam pa, dragi „Štajerčevi“ bralci, nam povem iz lastne izkušnje malo prigodbico, katero sem pred kratkem doživel: Bilo je v pretečenem tednu pri nekem prijaznega večera, ko smo bili, od velike vročine in napornega dela utrujeni, zbrani pod vaško hišo fantje in dekleta, vaški kmetje kot narodni kolesarji in tudi njih ljube ženice. Prebirali smo „Štajerca“, zajemali iz njega lepih, koristnih nam naukov. Med končujočbi zašel je tudi ta večer k nam neki ne-

povabljeni gost. Skraja se nikdo ni zanimal za njega, ali dalje ko je šlo, večjo pozornost smo obračali na tega že ostarelega možuna, ker vsiljeval nam se je, kakor da bi hotel pri nas prenočiti. Prašali smo ga: odkod pa „brate!“ odgovoril nam je, da pride iz Maribora, da vsak teden roma po svetu, da je že preživel britke izkušnje, ja, celó ustil se je, da je tudi on naš prijatelj, da je kršen na naše ime, samo da ga ljudje zdaj že kot „starčka“ hočejo prebirmati, in da je to pot vzel svojega novorojenega „sinčka“ seboj, da bi se mu on pomagal boriti proti sovražnemu svetu, kajti da njega že preveč poznajo kakor na sejmu starega „mešetarja“ in mu že nečejo nič več verjeti. Pazno smo se tedaj ozrli po njegovem „sinčku“ katerega je „ta stari“ tako skrbno skrival za svoj luknjičasti plajš. Takoj hitro smo zvedeli od njega njegove zvičajne načrte in ga mahoma spoznali, posebno ko je začel po volčje napadati nam dragi list „Štajerca“, spoznali, da je jako podoben „ta staremu“, samo siromaček mali je še zelo majhen in prav nič izkušen. Boljše bi mu bilo, da bi bil še vsaj nekaj časa ostal v Mariboru pri svojih roditeljih in vzgojiteljih, da bi ga še z mlekom redili, ga še malo „pojčkali“ in mu v glavico majčkino modrosti vtepli. Kako se bo le sirotek boril, med že toliko izkušenem svetom! saj ni nič večji, kakor da bi kak brivec svojo britev po njemu obrisal. Besede ima res precej hinavske in puntarske, in njegove novosti so že stare ter od plesnobe čisto kosmate. Posebno piko ima na nas fante, ponuja in prilizuje se nam kakor petelin kuri. Hoče, da bi mi ostali vedno tepci. Kakor sprevidimo, bi mu najljubše bilo, da bi še slovenskega jezika ne znali, velikomanj pa še katerega drugega. No, že samo pri vojaščini bi se mu prav lepo zahvalili. Pravi, da bo nas napeljeval k varčnosti i. t. d. Lej ga, še te drobtince črnega kruha nam ne privošči in misli, da bi še to svojim ustom pritrgali in hranili za njegovo nikoli . . . bisago. Pravi, da nam bo kazal skrivne sovražnike (niste tisti sami?) ki nas hočejo preslepiti. Oh „striček mali“, hočeš biti učenejši od nas, pa ne bo šlo, prav nič ne bo zaslužka pri nas, predobro poznamo tvojiga „ta stariga“ kaj je on za en stric. Nas le pri miru pusti, mi se ne damo nič plavšati, in kadar boš zopet privandral, glej da ti ne bo treba kakega kozjanskega zdravnika, kakor je g. Jankovič, da bi ti ušesa makari zastonj obvezoval, kajti, nad katerim mi zlijemo svojo jezo, temu ni več pomagati. Tako sem mu odgovoril. Kaj ne, dragi bralec, da sem mu jih dobro zasolil? In ako bi tudi ti naletel na ta dva mariborska popotnika, ki se imenujeta „Gospodar“ in njegov sin „Gospodarček“, jima pa tudi kako izvrstno kar s korajžo povej.

Pozdravim . . . n . . . r.

Poslanec Žičkar in koleslji. Sl. N. piše: „Slov. Gospodar“ razpisuje nagrado 100 kron tistemu, ki zamore pričati, da je poslanec Žičkar kdaj rekel, da se še kmetom zmeraj dobro godi, dokler se vozijo v kolesljih. Naj „Slov. Gospodar“ položi 100 kron v roke kakemu naprednemu šentjurskemu kmetu, ker drugače ne verjamemo, da bi jih potem dobil tisti,

ki bode to spričal. Na „Gospodarjeve“ baharije in obljube mi nič ne damo.

Konsumna društva na Štajerskem pokajo. Pri Sv. Emi v šmarskem sodnem okraju je župnik ustanovil konsumno društvo. To poka sedaj na vseh straneh. Ubogi kmetje, ki so udje tega društva, kako bodejo plačevali! Sodišče v Šmarju se neki že bavi s tem konsumnim društvom.

Izpred sodišča. Dne 4. maja vršila se je pri mariborskem okrožnem sodišču porotna obravnava proti Janezu Brezniku, zidarskemu pomočniku iz Dobrovc, zaradi težke telesne poškodbe. Obtoženec udaril je 4. marca ob 10. uri zvečer po kratkem prepiru Franca Pečovnika s kamnom po glavi tako, da je slednji moral v bolnišnico. Breznika je sodišče obsodilo na 6 mesecev ječe in na plačilo 66 kron za bolečine in zamudo poškodovancu. — Dne 18. maja pa je bil obsojen pri okrajni sodnji v Mariboru Franc Pečovnik zaradi lahke telesne poškodbe na 14 dni zavora, ker je s steklenico udaril Janeza Breznika iz Dobrovc; Janez Rajh od ondot pa na dva dni zavora, ker je vrgel Pečovnika na tla. Fantje, bodite pametni in varujte se slabe tovaršije, po kateri tako rada glava boli.

Iz Št. Ilja pod Gradičem. Gospod urednik! Tužnim srcem Vam poročam iz naše pamtiveka mirne doline. Živeli smo v slogi in ljubezni, zdaj pa so pri nas razmere vse drugačne. Za „purgamastra“ vsiljuje se nam neka oseba, mi mu pravimo Korošec, kar pa menda ni, je morbiti Kranjc. In od kar je ta človek med nami, ga ni več miru in sloge ter ljubezni. To se je tudi pokazalo pri zadnji obč. volitvi. Razcepili smo se na dva tabora, iz česar je sledil le prepir, Korošec vendar dobil je le nekaj glasov od svojih pristašev, ki so menili: boter so našim otrokom in potem ne bi dali več pisanke. Še celo neki mesar iz Velenja dal mu je glas. — Mimogrede bodi še omenjeno, da je nekaj odbornikov v družbi z drugimi osebami pred nekaj tedni neslo Korošcu neko diplomo. Za skazano (ne skaženo?) mu čast, priredil je Korošec pojedino, katera je trajala pozno v noč. Pilo, jedlo in kadilo se je na debelo. Pekle so se gibanice in potvice, katere je slavitelj zamenjal za diplomo. Ena potvica našla se je drugi dan za nekim plotom, katero je najbrže eden povabljenec proč vrgel čes, tako malenkost pa res ne nesem ženi domu, ne, nebož Jaka. Ta pojedina pomenila je večinoma na zdajšno občinsko volitev, da bi s pomočjo njegovih privržencev vsaj enkrat za zaželjeno krmilo prijel, pa mi smo stari odbor večinoma izključili in volili novega, na katerega upamo, da mu bo za blagor občine več, kakor pa za Koroščeve gibanice in potvice. Mislimo, da kar se tiče Koroščeve diplome, se mu bode na onem svetu približno tako godilo, kakor horafu Lojkoviču z njegovimi medaljami. To se bo zopet nekdo jezil.

Št. Iljčan.

Iz Ljutomera. (Ogenj v cerkvi.) 7. junija okoli desete ure začelo je na dosedaj neznan način goreti v tukajšnji farni cerkvi, kar bi skoraj grozne posledice imelo. Goreti začelo je pri orgljah in takoj je bil celi kor v plamenu. Ljutomerško gasilno društvo

bilo je nemudoma na licu mesta. Naloga gasilnika bila je težavna in nevarna. Misliti si je vročino, je bila tako silna, da so se piščalke pri orgljah topile. Gorele so na koru že klopi in strop se je že vnel. Dva junuška požarnika, Arnosch in Luckner, prebrata ogenj, hitita na strop in iztrgata že goreče potice ter jih vržeta doli. S tem je bila omejena največja nevarnost. Delo požarnikov bilo je dvojno nevarno, ker se je vsled velike vročine lušil strop in vedno padalo doli. Po poldrugournem napornem delu se je ogenj lokaliziral. Skode je okoli 1500 gl. Cerkev bila zavarovana.

Iz Teharjev. (Nekaj po volitvah.) Vsakovrstne čestitke dobivamo v roke, pa kakor beremo, eden drugega nasprotuje. Eden sam sebe hvali in drugega zaničuje, drugi pa zopet ravno tako dela. Katerega časnika bodemo mi kmetje držali dobro vemo; tistega nam ne bomo ki se za kmetijski stan najbolj poteguje. Mi kmetje moramo se svojega lastnega prepričanja držati. Mi imamo vsekakor dosti skušnje, poznamo naše nasprotnike in vemo kako se je zdaj pri naših občinskih volitvah godilo. Ravno tisti, ki se najbolj verni in pobožni čestitajo, so pri volitvi take zvijače delali, da se je čuditi, seveda imeli so dobre pomagače. Koliko imeli volilcev, kateri niso imeli volilne pravice in kako so v volilne liste prišli, tega ne vemo, pa tudi koliko je bilo takih, ki davke plačujejo in imajo volilno pravico, pa niso smeli voliti, ker niso bili v volilnih listah zapisani; seveda tukaj mislimo na naše stranke. Koliko pa je bilo tudi takih, ki plačujejo veliko več davka, so bili v tretjem razredu zapisani, tisti pa ki manj, pa v drugem razredu. Kateri bil je tega kriv, ne vemo. Najbolj čudno pa je bilo to, da so celó ranjki pooblastila dajali. — Naša stranka imela je veliko moč, ker naših volilcev bilo je dvakrat več kot unih, pa smo komaj dva odbornika več dobili. Nasprotniki napravili so pivnico ravno pri vratih občinske pisarne, tam pristregli vsakega volilca, mu listič iz rok vzeli in svojega dali, potem pa kruglo pive pod nos porinili. Tako so nekatere zmagali, tili, da so potem prav težko volili. — Pri naši stranki dragi kmetje, pa nismo tako delali. Imeli smo svoje nekaj pravičnih pooblastil, pa še tiste so nam večkrat zavrgli. Pri naši stranki ni bilo nobene zvijače, za se pa lahko prepričamo, katere stranke se nam je držalo. Kateri človek pa je poln zvijač, tistemu ni treba nikdar verjeti, naj se še tako svetohlini. — Nekaj je pisal v „Sl. Gospodarju“, da so Štorečani pri farni cerkvi fige kazali; to pa ni res, kazali so jim pa le tistim dolgojezičnim klepetuljam, katere so nam nas zijale. Mi ostanemo možbeseda. Mi hočemo ne cerkev staviti, čeravno smo nekateri možje pri volitvah propadli. Sedaj pravijo naši nasprotniki, da so pri testirali, da bi radi volitev ovrgli. Mi pa bi radi vedeli kaj bodo pri nas nepostavnega našli. Naj le poskusijo zavijati, mi jim pomo pa takrat njihove zvijače dokazali. Če bi pa bila še ena volitev, takrat bi bomo pač pot pokazali, čeravno nekateri pravijo, da ne grejo več na našo stran, pa saj tisti se tudi sedaj niso naše stranke držali. Še general Laudon

ne s svojo vojsko kamor hoče, mi ga ne potrebu-
emo, da bi nas osrečeval. Ko bi pa do druge vo-
jvotre prišlo, do katere pride, ako mi hočemo, ne manj-
kalo bi nam volilcev. Konečno še neko pojasnilo: Neki
mož bil je na nekem volilnem shodu in držal govor,
da se moramo hrabro in stanovitno vojskovati kakor
London pri Belemgradu, pri volitvi pa je volil z na-
sprotno stranko.

Zunanje novice.

4½ leta star morilec je pač nekaj nečuvenga.
Vendar živi na Dunaju fantek Fran Vanek, sin
črevljarja, ki je te dni s krivcem, črevljarskim nožem,
na cesti zabodel dečka Schmidta, ker se je z njim
sprl. Policija je morilca iskala tri dni. Morilec je spo-
vetka tajil, končno pa priznal, da je Schmidta res
smilil z nožem v trebuh, radi česar je ranjenec umrl.
Vanek se je po umoru vse tri dni igral, kakor bi se
ne bilo zgodilo nič, in tudi ni doma ničesar povedal.
Njegov brat, 13 let star deček, je v korekcijskem za-
rodu v Grulichu, ker je tudi lopov. Morilca radi
njegove starosti ni možno kaznovati. Dunajski listi
pisejo o prirojenem zločinskem instinktu v rodbini
Vaneka.

Princezinja Chimay, ki živi že več let, ločena od
svoje soproga, s ciganom Rigom, je podedovala po
svojem dedu več milijonov. Govori se o 15 milijonih.
Princezinja Chimay je živela zadnje čase v Aleksan-
driji. S svojim nečuvnim luksuзом je zapravila ma-
jone vse svoje imetje ter jo je sodišče zategadelj
stavilo pod kuratelo. Sedaj živi v Karlovih varih.
Tam jo je našla vesela vest o veliki dedščini. Baje
je z njo poplačala vse svoje dolgove.

Nevesta — samomorilka. Dne 16. maja je sko-
čila blizu Dunaja v Dunav 20-letna ženska v beli
poročni obleki ter se utopila. Bila je nevesta, služ-
kinja Frančiška F.

Francoska Barbara Ubryk. V Poitiersu je bila
Blanche Monnier 25 let zaprta v nikdar prezračeni
in osnaženi sobi, kjer se je skoraj čisto poživila.
Govoriti ne zna in udje so se ji skrivili in pohabili.
Njen duh je otopel. Zaprla sta jo mati in brat, stra-
šen klerikalec in monarhist. Zato bi radi potlačili
tako zadevo. Ali zaman. Uradniki se ne dajo pod-
piti. Brat je sestro stražil, kadar pa ga ni bilo
doma, jo je stražila dekla, ki je ubožico tudi pre-
pala. Za svoje „zvesto službovanje“ je bila dekla od
vlade — odlikovana! Brata barona so aretirali, ne-
rečnico pa prepeljali v blaznico.

Jack, razparalec trebuha. V Londonu se je iz-
nova pojavil strašni morilec žensk, ki svojim žrtvam
para trebuhe ter izginja potem brez sledu. Še nedavno
so našli neko prostitutko umorjeno z razparanim tre-
buhom, te dni pa zopet drugo, in sicer prav blizu
prostora prvega umora, v neki gostilni. V soboto je
našla neka delavčeva žena, prostitutki udana vlačuga,
s nekim možem, ki je dejal, da je Rus, v neko go-
stilnico, ter se zaprla z njim v poseben kabinet. V so-
bodnjih sobah so popivali gostje. Nakrat so začuli

kričanje ženske, a se za to niso zmenili, ker so mi-
slili, da kriči le za šalo. Drugega dne pa so našli
natakarji mrtvo žensko s prerezanim telesom, „Rusa“
pa ni bilo nikjer. V Londonu vlada med ženstvom
velik strah.

Mož treh žen. Preteklo leto se je oženil uradnik
električnega tramvaja v Budimpešti Ivan Pinter. Živel
je par mesecev prav zadovoljno s svojo soprogo, toda
nakrat se je oglasila pri soprogi neka gospa, ki je
dejala, da je tudi žena istega Ivana Pinterja. Pre-
iskava je dognala, da je imela dotična gospa prav;
dognala, je pa tudi, da ima Pinter še tretjo ženo,
katera mu je povila, že osem otrok. Sedaj so pa te
tri žene v velikem strahu, da se ne bi pojavila na-
krat še kaka četrta in morda tudi peta soproga njih
ljubeznivega možička.

Morilen mandat. Volilni okraj Pistoja je že par
mesecev brez poslanca. Vsak poslanec je v teku 30.
let vsaj dve leti po svoji izvolitvi umrl. Lani imeli so
volilci dotičnega okraja kar trikrat zapored volitve,
kajti vsi zapored izvoljeni trije poslanci so drug za
drugim pomrli. Sedaj so omenjeni volilci že od aprila
meseca brez poslanca, ker nihče noče sprejeti man-
data. Vsakdo se boji, da bi kot poslanec nagle smrti
umrl.

Morilka lastnega otroka iz obupa. V Brnu je
bila pred porotniki oproščena dninarica Fr. Kwasny
radi umora otroka. Mož, pijanec, jo je zapustil in v
največji bedi je rodila dete v najdeniščnici. Po po-
rodu je bila brez strehe in kruha. V mrazu je begala
sem ter tja in prenočevala v kanalu. Radi silnega
mraza je zavila otroka v svoje krilo ter sama smr-
zovala. To se je zgodilo več nočij zapored. Dne 23.
februarja pa je sklenila, da otroka rajše umori, kakor
da ga vidi umirati radi lakote in mraza. In res, v
kanalu je prišla otroka za noge ter njegovo glavico
tolkla ob zid tako dolgo, da je bil mrtev. Trupljo je
zakopala v sneg. Dva dni nato so jo zaprli. Priznala
je vse takoj.

Ljubimca vrgel skozi okno. V Genevi je vrgel
neki postrežček iz III. nadstropja na cesto ljubimca
svoje zaračenke. Ljubimec se je takoj ubil. To je tisti
postrežček ki je po umoru cesarice Elizabete avstrijske
zgrabil prvi morilca Lucchenija.

Roparski umor. Blizu Berolina se je izvršil te
dni strahovit roparski umor. Na nekem polju so našli
trupljo moža, kacic 40 metrov od trupla pa glavo!
Truplo je imelo več ran, o morilcih pa ni doslej sledu.

Velikanski šopek je dobila soproga predsednika
Mac Kinleya v San Francisku. Šopek je navezan na
39 črevljev dolg drog ter je sestavljen iz več tisoč
najlepših cvetlic. Odrasel človek seže s svojim teme-
nom do tja, kjer se cvetlice začenjajo.

100 oseb ubitih. V Beirutu v Siriji se je podrl
hôtel, v katerem je prebivalo tudi 20 rodbin. Ubitih
je bilo 100 oseb.

Anarhisti v Madridu. Razni listi poročajo, da sta
dospela v Madrid dva anarhista, Španec in Poljak,
da umorita mladega kralja in kraljico regentinjo. Vse
ladje, ki dohajajo iz Marseilla in Genove, preiskuje

policija. Tudi na ministerskega predsednika je baje nameravan atentat. Policija je zaprla nekaj sumljivih oseb. Na kolodvorih in na meji so straže. V Madridu vlada velik strah za kraljevsko rodbino in za ministrstvo.

Galantni porotniki. V Parizu so porotniki oprostili neko Ameljo Rigaud, ki je slikarica. Ponarejala je bankovce lastnoročno s toliko spretnostjo, da jih ni razločiti od pravih. Rigaud je lepa, mlada in joka — krasno. Zato so jo ginjeni porotniki galantno oprostili.

Moritev otrok. V Birminghamu so našli v neki kleti v zabojih 29 trupel umorjenih otrok. Sosedje so čuli ponoči večkrat zabijanje zabojev ter so se zato pritožili. Neki otrok pa je pravil, da v hiši strašno smrdi. Policija je hišo preiskala ter našla 17 zabojev za milo, v njih pa trupla otrok, ki so širila grozen smrad. Trupla so morala biti že več tednov v kleti. Gospodinjo Knowles so zaprli.

Natakarjem v New-Yorku se ne godi slabo. Napitnine baje ne sprejemajo, če jim je — nihče ne da, sicer pa prav radi! Na teden zasluži glavni natak 100 dolarjev, ali na leto okoli 20.000 kron!

Stanovanje pod vodo. Grofica Montagne, katera se je navžila in naveličala vseh prijetnosti tega življenja, si je naročila pri neki znani tvrdki v Marseillu ladijo, ki se bo vozila pod vodo. Stanovala bo vedno v tem parniku, kateri bode seveda krasno opremljen, dolg bo 150 čevljev, širok pa 24 čevljev. Grofica bo imela krasen salon, v katerem bo hkratu tudi knjižnica, jedilnica, 2 spalnici, kopalnica, električna kuhinja in shramba. Vso ladijo bodo razsvetljevale električne svetilke. Ladija bo že kmalu gotova, in grofica namerava odpluti v njej prihodnjo zimo po sredozemskem morju proti grškim otokom. „Ta ladija bo moj dom“, pravi baje večkrat grofica, no vprašanje je še, jeli se bodo vse mašinerije te komplicirane stavbe v praksi res dobro obnesle.

Umor ljubimca. V libercah na Češkem je ustrelil neki vojak s puško spremljevalca svoje ljubice, ko se je baš vračala s plesa. Na to je ustrelil ljubico, končno pa še sebe. Vsi trije so obležali mrtvi.

Čudna osoda častnika. Pred nekaterimi dnevi je izginil iz Prage bivši nadporočnik Josip Mariassy. Pred dobrimi 6 meseci je pustil častniško službo ter se oženil z neko rojakinjo, mlado in lepo Madjarko. V 6. mesecu pa mu je žena rodila otroka, in takrat šele je izvedel, da je njegova žena že pred poroko živela intimno z nekim brnskimi tvorničarjem. Tvorničar svojega razmerja do Mariassyjeve žene ni tajil ter tudi priznal, da je oče otroka. Tvorničar je Mariassyju ponudil večjo svoto, ako mu dovoli, da je še nadalje — domač prijatelj. Častnik se je zategadelj ustrelil.

Zamorska godba. V Planenu na Saskem je zbujala lani godba zamorcev veliko zanimanja in navdušenja. Zamorci so igrali ognjevito in vztrajno, da jih je imelo rado vse. Zlasti ženstvo! Ko je godba odšla, so jo gostilničarji rotili, naj letos gotovo zopet pride. In res, godba je letos prišla, ali policija jo je odslovila nemudoma, kajti bati se je bilo nemirov in

izgredov. V zadnjih treh mesecih se je namreč Planenu in Denbenu narodilo več zamorskih otrok, katerih matere so ondotne omožene ženske. Škanje je seveda velikanski. Zamorcev pa baje sedaj niti ženskih več ne marajo.

Nevaren morilec. V Varšavi so ujeli pred kratko nekega Feliksa Krasinskega, kateri je umoril in oropal že več ljudi. Še ko so ga lovili na nekem vrtu, se je branil z revolverjem ter tako ustrelil dva policijska agenta, potem je pobegnil; na poti je še nekoč tako jako nevarno ranil z revolverjem. Ubežal je v neko prazno stanovanje v pritličju. Streljal bi bil še, a revolver se ni hotel več izprožiti. Zato je skočil morilec na dvorišče, odkoder je metal opeke na vse strani ter tako nevarno ranil hišnika dotične hiše. Šele na zervnemu častniku Skorposticikovu se je posrečilo, da je zadel morilca; udaril ga je dvakrat s sabljo po glavi ter ga ustrelil v trebuh. Krasinski je nevarno ranjen in leži, straži ga več policajev in policijskih agentov.

V zaboju sta umrla. V Polannu sta koncem maja izginila dva, 10 in 12 let stara dečka brez sledu. Tri dni pa so ju našli mrtva v zaboju nekega skladišča. Dečka sta se igrala, zlezla v zaboj, čegar pokrov pa se je zaprl tako, da ga nista mogla odpreti več. Gotovo sta dolgo klicala na pomoč, toda zabojeve deske so bile tako debele, da ju ni čul nihče. Tako sta umrla v zaboju. Menda sta se zadušila.

Dvojen umor. Kakor javljajo iz Saganova v Galiciji, je dejal 5. junija neki tamošnji mesarski pomočnik Palka, da mora na vsak način umoriti kakega žida. In res je porinil opoldan mesarskemu mojstru Balisnu nož v srce; prav tako je umoril takoj nato tudi njegovo ženo. Oba sta takoj umrla; morilca pa so zaprli.

Nesrečna mati. V Castagnaru je šla neka žena naznanit policiji, da se ji je izgubil pet let star otrok, katerega je iskala dva dni brez uspeha. Med tem sta spala doma 12 letni sin in 18 mesecev stara deklica. Ko se je mati vrnila s policije domov, je našla hčerko vso opečeno. Otrok je umrl kmalu. Takoj nato pa so našli izgubljenega otroka utopljenega v vodnjaku.

Skesan grešnik. Mitninski urad v Newyorku je dobil nedavno sledeče pismo: „Nekoč nisem plačal določene carinske pristojbine na zlate ure, katera bala znašala 50 dolarjev. Ker me je zapekla vest, vam pošiljam tu 5 dolarjev na račun. Kakor hitro se mi iznova vzbudi vest, boste že zopet kaj čuli o meni.“ Podpisa pa seveda ni bilo.

Zvesta ljubezen. V mestu Hodolice na Češkem sta umrla nedavno istega dne, skoro v istem času zakonca Anton in Ana Pecej. Mož bil star 84 let, žena pa 81. Živela sta skupaj srečno 51 let.

Gospodarske stvari.

Nekoliko besed o paši in o zeleni klaji.

(Koncc.)

Zatorej moremo reči, da ima oboje nekaj ugodnega, a tudi nekaj neugodnega, namreč zgajanje pašnike in zadrževanje živine po hlevih. Kdor pa re

prav presodi, bode priznaval, da se nezgode po pašnikih dajo mnogo laže skrčiti in zmanjšati. Vremenskim izpremembam se privadi sleharno živinče polagoma ter postane zanje manj občutljivo. Kdor vrlo pazi, odvrtačal bode uspešno tudi vsakojake bolezni, ktere živali navadno dobivajo na paši : vsaj njih število lahko skrčimo.

Z ozirom na vzrejo, zlasti plemenske in vprežne živine, ima paša veliko prednost mimo klaje v hlevu, ker je v takih slučajih najprej gledati na prirodi primerno rast in ugodno krmljenje mlade živine. Polaganje po hlevih pa ima zopet drugih prednostij ; živali dobivajo hrane enakomerno in določeno množino, česar na paši ni, pa tudi biti ne more.

Rekli smo, da moremo preteče nezgode na paši odvrtačati. Isto je mogoče tudi pri polaganju po hlevih, ako živino vsak dan za nekoliko ur gonimo na plano. Toda v to svrhu ne rabimo ograjenih gnojišč, ampak odbiramo prazne travnike in lepe pašnike. Ako sedaj primerjamo prednosti in hibe pašnikov s polaganjem po hlevih, moremo reči, da oboje utegne ob svojem času biti koristno, ako se sploh vestno in pazno postopa in ravna.

Po pašnikah ne smemo vsega prepuščati prirodi, ampak moramo tudi sami gledati, da zabranimo sleharno škodo, kolikor je človeku mogoče. Vender moramo paziti tudi pri klaji, da živina ni neprestano priklenjena k jaslim, ampak da včasih pride na plano in se tod sprehodi.

Kje pa moremo, kar je potrebno, laže oskrbeti, ali na pašnikih ali v hlevih, to je odvisno od gospodarskih razmer in posebnostij, ki so zelo različne. Ponekod na primer kaže vsekakor živino goniti na pašnike, ker je zelo lahko mogoče. Drugod pa kaže ravno nasprotno, namreč polagati v hlevih. Za vzrejo sodijo sploh in najprej pašniki, tudi svinje so tako veliko zdravješe, pa še kravam molznicam ugaja paša, če se rabijo za vprežno živino ; vsaj poleg klaje naj se jim včasih privoščijo kaj paše.

Pri polaganju v hlevih je treba skrbeti, da je smerom zadosti zelene krme, pa tudi slame. Te je zelo treba. Slama odvrtača nezgode, ki rade zadevajo živino ktera smerom stoji v hlevih. Z njo uravnavamo hranilne snovi, ki se nahajajo v zeleni krmi, da ne škodujejo. Sploh slama pomaga žival ohraniti zdravo, zlasti pa, kadar prehaja od suhe klaje na zeleno in od zelene na suho ; vsaj skozi 14 dnij naj se tedaj previdno in pazno postopa. V to svrhu priporočamo slamo in zeleno krmo skupaj rezati, ali zjutraj in zvečer klasti slamo. Sveža zelena krma naj se pripravlja samo za eden dan naprej ; bolje pa je nakositi vsak dan po dvakrat, in sicer zjutraj uro po solčnem vzhodu in zvečer, predno pade rosa.

Nadalje svetujejo zeleno krmo hraniti po hladnih prostorih, kamor ne sije solnce. V prevelikih kupih trava ne sme ležati, sicer se greje in zvene. Ako je pa že ugreta in vela, jo je treba razgrniti in poškrbniti z vodo, da se shladi. Od dežja zmočeno travo pa kaže polagati le, če je pomešana s slamo. Nekteri imajo posebno lesene stolice ali lese, narejene iz desek in t. Vložena krma se ne ugreje kmalu in če je mokra

od dežja, odcedi se voda ter jo zatem žračni prepri hitreje suši. Kadar polagamo travo, je treba tudi paziti, da živino napajamo ob pravem času, namreč nekoliko časa poprej ali poznej, nikoli pa ne precej potem, ko smo položili sveže krme. Najbolje kaže pri govedih čakati, da začnejo prežvekovati.

Velike previdnosti je treba, kadar polagamo mlado bujno travo ali deteljo. Držati se moramo trdno določenega časa za polaganje, da živali ne žró prehlavno. Polaga naj se večkrat, vender vselej zmerno, napaja malo ter pazno, in le ob pravem času. Trave rezati ni treba morebiti zaradi lažjega prebavljanja, ampak včasih le zato, da se bolje pomeša s slamo ali se preveč ne raztrosi, kar se godi zlasti tedaj, kadar so muhe sitne. Takisto pazno je treba živino goniti na pašnike, kar je pa včasih veliko teže, kakor če polagoma v hlevih. Pred vsem je treba skrbeti, da bode na pašnikih zmeraj dosti paše, ali pa vsaj druge krme pripravljene, kadar bi je zmanjkalo po njih.

Navadno pritisne takšno pomanjkanje sredi poletja in preneha šele tedaj, ko je moči živino goniti na strnišča, kar škoduje zlasti mlajšim živalim. Poprej so namreč gladovale, potem pa nagloma dobe mlade trave. Posebno škodljiva je rana paša spomladi, kadar je vsled dolge zime pošla krma, in pozna jesenska, da še poberó vse do zadnje travice. Koder so torej pašniki nekaj časa prazni in popaseni, je treba skrbeti za drugo klajo. Dobro je, živalim, ki zahajajo na slabe pašnike, polagati nekaj oljnih tropin. Tudi slame bodi nekaj pripravljene, polagati jo kaže zjutraj in zvečer. To odvrtača slabe nasledke, ki skoro vselej nastopijo, kadar dalj časa dežuje in so pašniki mokri, vlažni ali imajo po nizkih legah kislo krmo, ali kader pasejo po mladih, bujnih deteljiščih. Paziti je tudi treba, da se pravilno prehaja od polaganja po hlevih na nepretrgano gonjo na pašnike, da se za živali polagoma privadijo novi krmi in izpremenjenim vremenskim razmeram.

Posebno naj se pazi na odstavljeno mlado živino. Pitne vode ne sme manjkati živini po pašnikih, in veljajo o tem ista pravila, kakor pri polaganju sveže trave. Naposled bodi še omenjena rosna, mokra, zlasti pa s slano pokrita paša in sploh takšna, ktero je skvaril nočni mraz. Na takšno pašo ne smemo živine goniti tešče hitro iz toplega hleva, ker si prehladi želodec, dobi drisko, grižo, krave pa zvržejo. Na deteljišče in druge travnike živino goniti je najbolj nevarno kadar je po njih rosa, ker živali taka piča napihuje. Mnogo škodujejo tudi pašniki, kamor je živino treba daleč goniti, ali koder pomanjkuje pitne vode. Zlasti nevarni so ob veliki vročini in poletni suši. Mnogovrstne bolezni napadajo živino, pluča se vnemo ali zbole sluzene. Treba je torej skrbeti za senco, ker si živina opodči zlasti opoldne.

Loterijske številke.

Trst, dne 1. junija : 11, 73, 3, 67, 35.
 Gradec dne 8. junija : 4, 31, 68, 86, 52.

Štajerska
POGAČKA
KISELA VODA **Gempel** in Styria-vrelec
OSVEŽUJOČA PIJAČA. Nepresegljiva zdravilna voda. SVETOVNOZNANA

79

Ceneje kot povsod!

Kdornamerava kupit inagrobne kamene

naj obišče kamnoseško podjetje

J. F. Peyer-ja v Mariboru (Hilariusstrasse poleg Wielandplatz-a)

tam se nahaja čez 100 izgotovljenih novih nagrobnih kamenov po vsakovrstnih cenah, iz marmora, granita, lignita i. t. d. v zalogi.

Najboljše dobavanje!

Strogo solidna in lepa dela!

V hiši v spodnji dravski ulici št. 2 (Unterdraugasse) v Ptujju prodaja se po ceni **kompletna uprava za špecerijsko trgovino.**

234

V najem se išče

prostor za malo štacuno. Ponudbe pošiljati so na upravnishvo „Štajerca“.

238

Oznaniło.

Na deželni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru vršil se bode v času od 17 do vključno 22. junija poletni tečaj za vinarstvo in sadjarstvo, razun tega pa tudi tečaj za viničarje, cestarje in sadjarje.

Prvi tečaj ima namen obiskovalcem poletna dela v vinogradu in sadonosniku, ter zatiranje raznih škodljivcev teoretično in praktično raztolmačiti. Drugi praktični tečaj za viničarje in sadjarje pa ima namen vdeležnike praktično v raznih potrebnih delih izvežbati, o tej priliki razloži se jim pa tudi vsako delo toliko kolikor je to namenu potrebno.

Število obiskovalcev sadjarskega in vinarskega tečaja je z učitelji, ki so od deželnega šolskega sveta za to odločeni, omejeno, na 40. Tečaja za viničarje in sadjarje udeleži se pa lahko 20 oseb.

Viničarji, cestarji in sadjarji, ki niso poslani od njih posetnikov, občin ali družih, ki se pa temveč sami za se, za svojo lastno posestvo tečaja udeleže in ki dokažejo s spričevalom od občine svojo potrebnost, dobe podporo.

Javiti se je treba do 10. junija pri podpisanem ravnateljstvu.

232 Maribor, maja 1901.

Ravnateljstvo vinarske in sadjarske šole.

Kdor si želi naročiti

korita iz cementa

ogłasi naj se ustmeno ali pismeno pri

JANEZ FRAS-u, zidarskem mojstru pri Sv. Andražu v Slov. goricah.

237

V najem se da trgovina

na dobrem kraju brez konkurence. Vprašanja sprejem upravnishvo „Štajerca“.

239

G. SCHMIDL -NOVI

nasledniki v Celji

Rotovška ulica 1 „zum Bischof“ Glavni trg 20 trgovina z suknenim, rokotvornim, platnenim, drobnim tkanim in novošegnim blagom.

Največja in najstarejša zaloga

šivalnih strojev in bicikelnov.

Obrazci se brezplačno dopošiljajo in vsem zunajnim naročilam najhitreje in po vsem vstreže.

Najvišje

odlikovanje.

J. FRIEDLAENDER

tvornica strojev

Dunaj XX, Dresdenerstrasse 46

špecijalitate:

XXX stroji XXX

grablje, obratišča za travo, deteljo in žito

Košnja za poskušnjo!

NB. V različnih krajih na Štajerskem vršile se bodejo mesecu juniju poskušnje s košnjo in podelim na vprašanje ra dotične naslove.

1 leto polna garancija.

240

Mestna hranilnica v Celji.

1. Celjska mestna hranilnica nahaja se v lastnem zavodnem poslopju, Ringstrasse števil. 18.
2. Hranilni vložki obrestujejo se s 4% nimi obrestmi; rentni davek trpi hranilnica. Stanje vložkov znašalo je koncem leta K 8.833.560,42.
3. Posojila na hipoteke se s 5% nimi, menična posojila s 5 1/2% nimi in zastavna posojila proti 5% nimi obrestmi oddajajo.
4. Hranilnica daje v najem železne blagajnične predale pod zaklepom najemnika in pod sozaporom hranilnice v varno shranjenje vrednostnih papirjev; prevzame tudi odprte depote.
5. Vplačila v Celjsko mestno hranilnico zamorejo se tudi potom vložnega lista ali čeka poštne hranilnice na račun števil. 807-870 izvršiti. Vložnice se oddajajo na zahtevanje.
6. Podružni zavod in Giro-Conto avstr. ogerške banke.
7. Kreditno in posojilno društvo «Celjske mestne hranilnice» daje menična posojila proti 5 1/2% nimi obrestmi.
8. Uradne ure za stranke so ob delavnikih od 9—12 ure dopoldne določene do preklica.

Ravnateljstvo.

Al. Kranegger,

kamnoseški in stavbenški mojster v Mariboru, graška cesta

pri kolodvoru

priporoča svojo veliko zalogo

nagrobnik spomenikov

iz vsakovrstnega marmora.

Izdelovanje nagrobnih kamnov in predelovanje starih kamnov in napisov.

Zaloga in izdelovanje mlinskih kamnov in kamnov in kamnov za žrnle.

213

Geiger-jeva

trgovina z knjigami in pisalnimi potrebščinami v Celju, glavni trg 2,

priporoča svojo največjo zalogo molitvenih in šolskih knjig in ljudskih (narodnih) spisov.

20/f.

FRANC KOSI,

civilni vojaški in krojaški mojster v PTUJU

naznanja stem da se je iz dosedanjega stanovanja preselil v Bürgergasse št. 10 in svojo obrt dokaj povečal.

Ob enem se tudi nadalje priporoča cenjenemu občinstvu, visoko častiti duhovščini, slavnemu uradništvu za napravo

oblek za gospode in dečke, za izdelovanje uniform

po najnovejši modi in solidni izpeljavi, ter prosi za prav obilen obisk.

216

Živinski in letni sejmi v Slovenski Bistrici 1900—1901.

Dne 24. februarja; na dan Marije device 7 žalosti; dne 4. maja; dne 4. junija; dne 25. julija; dne 24. avgusta; dne 24. septembra; dne 28. oktobra in dne 23. novembra.

Ob teh dnevih vršijo se razun

kramarskih in živinskih sejmov,

ob jednom tudi

konjski sejmi

s prav živahno kupčijo. Te sejme obiskujejo razun domačih, v obilnem številu tudi tuji, da celó inozemski kupci.

45

Vsaka gospodinja in mati

se mora blagrovati, katera rabi z osirom na sdravje, varčnost in dobri okus Kathreiner-Kneippovo aladno kavo (pristno samo v znanih izvirnih savitkih).

128

H. MORELLY

poprej Franc Petrowitsch
slikar, barvar in trgovina z barvami (farbami)
v Ptuj

naznanja slavnemu občinstvu, da se je prestavil iz
ogerske ulice (Ungarthorgasse) k veliki cerkvi
Bahnhofgasse št. 5 poleg gostilne g. Knaus-a
(Judennatzl)

in priporoča svojo obilno založeno zalogo
najboljših oljnatih barv za okna, vrata, pohištvo
i. t. d., dalje suho barvo za malanje hiš, dobri,
hitrosušeci firnež, ki ostane svetel; vsakovrstne lake
trpentin, polituro, brunolin, sikativ, orehovo
pajco, glaspapir, pinzenštajn, abcučpapir za
fladrati, kakor tudi mnogovrstne čopiče (pinzelne)
in pinzelne za belenje malanje in slikanje. Nove
muštre ali patrone za hiše barvati, zlati in
srebrni prah za podobe in rome zlatiti ter druge
v to stroko spadajoče stvari

vse frišno blago in po najnižji
ceni. 177

LAMPIJONI 227

v največji izberi in po najnižjih cenah priporoča

W. BLANKE v PTUJU.

Naznanilo.

Ako želi kdo svoje **stanovanje go-
spodarska poslopja, opravo, ob-
leko, klajo, slamo, zrnje, vozove
in živino dobro** in po nizkeji ceni
zavarovati proti ognju, ta se naj oglasi pri

J. Riegelbauer-ju v Ptuj,

okrajni zastopnik dunajskega zavarovalnega društva, vrhovni
zastop v Gradcu.

NB. Vsaka škoda se **hitro in natan-
čno** izplača. 223

Dva kolarska pomočnika takoj sprejem.
Martin Rakuš,
kolarski mojster v Jurovcih, pošta Sv. Vid
pri Ptuj. 235

Trgovski učenec

223
slovenskega in nemškega jezika vešč, se takoj sprejme v trgo-
vini z mešanim blagom na deželi pri g. Leop. Hofer-ju v
Sv. Ilju pri Slovenjemgradu. Prosilci z dežele imajo prednost.

Brata Uray

poprej M. Thurmann
usojata se, cenjeno občinstvo opo-
zarjati na

posebno znamenito zalogo strojev:
mlatilnic, vitel (kupje)

za rezanico, kakor tudi

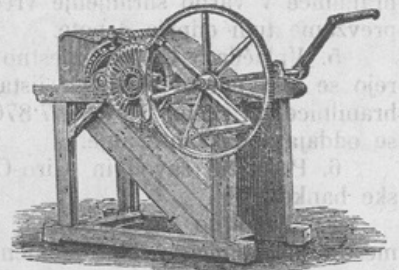
traverse, železnične šine,

stavbinske okove (Baubeschläge), pocinjeni
železni pleh, strešna lepenka (Dachpappe),
judendorfski roman- in portland-cement,
cinasti pleh, motike in lopate najboljše vrste
i. t. d. Vse to po izredno nizkih cenah.

Za izvrstno
kvaliteto najinih kos
prevzameva

vsako garancijo
in v slučaju, da bi
imela katera kako
napako, jo
brez zadržka za-
zamenjeva.

231

Štev. 12627.

Razglas.

Vsled dovoljenja c. kr. štajerskega namestništva
z dne 11. maja 1901, št. 11496, se mestni občini
Maribor proti opustitvi dosedaj obstoječih mesečnih
in letnih živinskih sejmov podeli dovoljenje, da se sme
mesto istih od sedaj naprej vsako drugo in četrto
sredo vsakega meseca eden živinski sejem vršiti.

Pade li kateri teh dnij na kak zapovedan praz-
nik, vrši se sejem na delavnik en dan poprej.

To se naznanja s pristavkom, da se bodoje t
novi sejmi že sedaj to je 12. in 26. junija vršili.

Mestni odbor v Mariboru, dne 30. maja 1901.

Župan: Nagy.

Chief-Office: 48, Brixton-Road, London. SW.

Na potovanje naj se
vselej >>>>>>>>

A. Thierry-jev balzam

seboj vzame, da je za
vse slučaje to navadno
in vendar najbolj zane-
sljivo, za vnanje in no-
tranje bolečine najboljše zdravilo, pri roki. Pristen samo tedaj, ako
je z zeleno nunsko tovarniško varstveno znamko in z klobučkovim
zatvorom z vtisnjeno firmo: Edino pristno previden. — Dobi se
v vsaki lekarni. S pošto franko 12 malih ali 6 velikih steklenic
za 4 krone. Steklenice na poskušnjo z navodilom in popisom za-
log vseh dežel na zemlji razpošilja proti predplačilu 1 krone 20 h,
lekarna Adolf Thierry-ja v Pregradi pri Rogaški Slatini. 137

137

C. kr. priv.

tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljajoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, III/3 Rennweg 5. 111

Pravo domače platno

za rjuhe in obleke različne vrste, se dobiva v podružnici mešanega blaga

Bratov Slavitsch v Ptuj

Wagplatz pri mostu. 164

Dobre ure in po ceni

proti 3 letni pismeni garanciji, prodaja in razposilja

Karl Ackermann,

urar, trgovina s zlatino, sreberno in optičnim blagom v PTUJU, v gledališkem poslopju.

Dobre nikelnaste remontoir-ure od gl. 3.50 višje.

Dobre sreberne remontoir-ure od gl. 5.50 višje.

Dobre prave zlate remontoir-ure od gl. 15.— višje.

Dobre stenske ure z btjem od gl. 2.50 višje.

Dobre pendel-ure z bitjem ur od gl. 6.50 višje.

Pristne sreberne verižice od gl. 1.20 višje.

Pristne sreberne poročne prstane, par od gl. —.80 višje.

Nikelnaste ure, budilke od gl. 2.— višje.

Vse druge ure, zlatenino in srebernino, ter optično blago, kakor tudi vse v to stroko spadajoča popravila, dobro in po ceni. 14

Chief-Office: 48, Brixton-Road. London. SW.

A. Thierry-ja pristno Centifolien-mazilo

najnovije izvlečno mazilo sedajnosti. Deluje skoz temeljito čiščenje bolečine olajšujoče in hitro ozdravljajoče učinke in odstran skoz omeščanje v rani se nahajajoča tuja telesa vsake vrste. Je za hribolazce, kolesarje in jahače neizogibno potrebno.

Dobiva se v vseh lekarnah.

S pošto franko 2 lončeka 3 krome 50 h. Eden lonček na poskušnjo proti naprej poslanemu znesku po 1 krono 80 h razposilja zraven navodila in imenika zalog vseh dežel zemlje lekarna Adolf Thierry-ja fabrika v Pregradi pri Rogški Slatini.

Ogiblje naj se ponarejanja in pazi na gornjo na vsakem lončeku vtisnjeno varstveno znamko. 136

Učenec

iz dobre hiše in iz z dobrimi šolskimi spričevali sprejme se takoj v trgovino z mešanim blagom pri firmi

Brüder REITER v Slov. Gradcu.

Brata Slavitsch

v Ptuj

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A	70 K — h
Singer Medium	90 " — "
Singer Titania	120 " — "
Ringschiffchen	140 " — "
Ringschiffchen za krojače	180 " — "
Minerva A	100 " — "
Minerva C za krojače	160 " — "
Howe C za krojače in čevljarje	90 " — "
Cylinder Elastik za čevljarje	180 " — "

Deli (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po pogodbi na obroke (na rate). Cenik brezplačno. 178

plugi iz jekla na 1-, 2-, 3- in 4-rezala,

brane za travnike in mah, razdeljene in diagonalne,

poljski valarji, obročasti in iz gladke plehovine,

stroji za sejanje „Agricola“,

stroji za košnjo in žetev, za mrvo, deteljo in žito,

grablje za seno in žetev, za obračanje mrve,

patentovani sušilni aparati za sadje, prikuho i. t. d.

Preše za vino in sadje, kakor tudi za vsako porabo,

mlini za sadje in grozdje,

stroji za obiranje grozdja,

stroje za rezanico,

na valjčkih in z mazljivimi tečaji, jako lahko za goniti pri čimur se prihrani 40% moči.

Mline za debelo moko,

reznice za repo,

Ustanovljene 1872.

Dunaj, III Taborstrasse št. 71.

750 delavcev.

Odlikovana s črez 450 zlatimi, srebrnimi in bronastimi svetinami na vseh večjih razstavah.

Ilustrovani katalogi in mnoga priznanska pisma brezplačno — Zastopniki in predajalci se radi sprejmó.

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

stroji za mlatiti s patentovanimi valjčkimi, okroglimi in mazljivimi tečaji na roko, na vital in za na par.

víteli (kupje) za naprego 1 do 6 živinčet.

Najnovije mlini za čiščenje žita trijerji za roškanje turšice.

Samotvorne patentovane

brizgalnice za pokončavanje grenkulje in trtne

uši

„Syphonia“,

prenesljive

štedilne peči,

parniki za krmo,

preše za seno in slamo

na roko, pritrldjive in za

prepeljati,

kakor tudi vse druge poljedelske stroje izdeljuje garantovano po najnovije in pripoznane najboljši napravi

Ph. Mayfarth & Co.

C. kr. izklj. priv. tovarne za poljedelske stroje, livarne železa in fužine na par.

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta

Ptuj

Vstanovljena leta

1862.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro konto pri podružnici avst. ogersk. banke v Gradcu.

Uradne ure

za poslovanje s strankami ob delavnikih od 8—12 ure.

Občenje z avst. ogersko banko.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

11

Ravnateljstvo.

Razglas.

Letni, mesečni in tedenski sejmi v Ptuj 1900.

Letni sejmi:

(Kramarski, živinski in lesni sejmi)

23. dne aprila, 5. dne avgusta in 25. dne novembra.

Konjski in goveji sejmi:

Vsako **prvo** in **tretjo sredo** v mesecu, izvzemši prvo sredo avgusta meseca in tretjo sredo novembra mesca, in sicer zaradi tega, ker se vrše v dotičnih tednih zgoraj navedeni letni sejmi. — Po tem takim vršita se v mestu Ptuj **vsaki mesec dva goveja in konjska sejma.**

Svinjski sejmi:

Vsako **sredo**. Ako je v sredo praznik ali letni sejem, tedaj dan popreje.

Tedenski sejmi:

Vsako **sredo** in vsak **petek**, posebno za meso, slanino (špeh) in perotnino. Ob zgoraj navedenih dnéh prodajajo se na trgu ob ledji (Lend) velike množine stavbenega tesarskega lesa, krajnikov, letev (lat) trsnega kolja i. t. d.

Mestni urad v Ptuj.

Župan:

J. Ornig.

Dr. Rose balzam Praško domačo mazilo

za želodec

iz lekarne B. FRAGNER-ja v Pragi

je že več kakor 30 let občno znano domačo zdravilo slast vzbujajočega, prebavljanje pospešujočega in milo odvajajočega učinka. Prebavljanje se pri rednem uporabljanju istega sredstva okrepuje in obdržuje v pravem teku.

Velika steklenica 2 K, mala 1 K.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Proti vpošiljavi K 2-56 se pošlje velika steklenica in za K 1-50 mala steklenica na vse postaje avstro-ogerske monarhije poštne prosto.

VARILO! Vsi deli anbalaze imajo zraven stoječo postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga:

lekarne B. Fragnerja v Pragi, c. in kr. dvornega dobavitelja „pri črnem orlu“
Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ulice.

Razpošilja se vsaki dan. — Zaloga po lekarnah v Ovstro-Ogorskem, potem v Ptujju v lekarnah g. Ignacija Behrbalk in g. Hans Molitor-a, v Celju pri M. Rauscher-ju in Otto Schwarzl-u; v Slovenskem Gradcu pri Gustav Uxa-tu in pri g. Maks Leyrer-ju v Radgoni. 101

Pozor gospodarji!

„Gloria“ redilna krma za konje, zabranjuje bolezn, vzdrži konje močnejše in iskre.

„Gloria“ začimbna krma za govedo, pospešuje prebavljanje, čisti kri, zboljšuje in množi mleko.

„Gloria“ prašek za krmljenje in pitanje svinj, povzročuje, da svinje rade jedo, da se nabira meso in mast.

„Gloria“ mlekarski prašek za krave, pospešuje izločenje mleka in odstranjuje napake mleka. 1 veliki zavitek velja K 1-20, mali K 0-70, 5 kg v zavitku za poskus po pošti K 5-— poslano iz Dunaja.

Barteljevo klajno apno, neobhodno potrebni dodatek h krmi za mlado, molzno in brejo živino. 5 kg za poskus K 2-—, 100 kg. K 22-— iz Dunaja.

Vaselino mazilo za usnje rumeno, najbolje sredstvo, da se ohrani usnje mehko, voljno in trpežno, ter se obvaruje plesnobe in pokanja. V plehastih škatljah: 1/2 kg 60 h, 1 kg 1 K, 5 kg K 4-—.

Rusko patentovano mazilo za usnje po 1/2 kg K 1-10, 1 kg K 2-—, 5 kg K 8-—.

Stedilni kolomaz, najfinejša kakovost. 4 kg K 1-40, 100 kg 24-—.

Navodilo brezplačno.

Miha Barthel & drug, Dunaj X.

Občuje se slovenski.

Zaloga pri gg. J. Kasimir in A. Sellinschegg v Ptujju in Franc Kupnik v Konjicah.

Pozor!

Pozor!

Za samoizdelovanje domačega jesiha rabi se „jedilna esenca“. 3 1/2 kg. te esence na 100 litrov vode, da izorsten dopelesig. Kg. 70 kr.

Za ložje preskrbovanje tudi v odprtih steklenicah po 25 kr.; ta vsebina s 5 litri vode pomešana, da 5 litrov izorstnega domačega jesiha.

K. WOLF, drogerija v Mariboru, Herrengasse šte. 17.

Pazi naj se ime firme.

229

Mešana trgovina v najem

se odda vsled družinskih razmer in proti ugodnimi pogoji. Trgovina je na dobrem prostoru in z blagom dobro založena.

220

Karl Spirk, v Negovi pri Radgoni.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptujju zraven klanice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d. 30

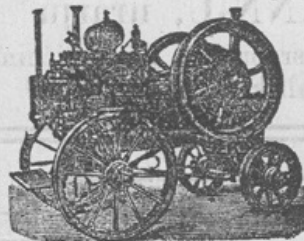
A. d. Hochegerja

glavno zastopstvo marienfeldske tvornice motorjev in lokomobil (Marienfelder Motoren- und Locomobil-Fabrik)

Dunaj VIII/2 Josefstädterstrasse 64

nasproti postaje mestne železnice „Josefstädterstrasse.“

Zaloga motorjev in lokomobil, ki se gonijo s petrolejem, bencinom, špiitom in plinom.

Nikake nevarnosti glede ognja ali da bi se raznesli, so vedno pripravljeni za delo. — Najboljši in najmočnejši stroji, kar se tiče vstrajnosti. — Primerni za kmetijske, industrijske in druge namene. — Popolne mlatilne priprave. — Mlatilnice od Hofherja in Schranza.

Gonilni stroški ene konjske moči za eno uro samo 4 do 6 vinarjev!!

Ceniki brezplačno in poštne prosto. 106

Styria biciklji (Fahrräder)

danes pripoznani najboljši fabrikati po 200, 220, 240, 260, 280 in 300 kron priporočata brata Slawitsch v Ptujju.

Dobri stari biciklji se dobijo po nizki ceni. Ceniki (Preiskourant) brezplačno. 204

Sezona 1901.

Sezona 1901.

Salon za imenitne gospodske obleke po meri, najelegantnejšega kroja in zmernih cenah.

152

Leopold Klein, krojaški mojster, č. kr. imetnik privilegija.
Vzorci zastonj in franko. Maribor, Tegetthoffstrasse št. 41. I. nadstropje. Vzorci zastonj in franko

Vnovič znižane cene!

Use stroje za poljedelstvo.

Zastopniki se iščejo!

Trijerji (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi.
Sušilnice za sadje in zelenjavo, škropilnice proti peronospori. Zboljšani sestav Vermorelov. Mehovi za žvepljanje trt.
Mlatilnice, mlini za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav. Slamoreznice jako lahke za goniti in po zelo zmernih cenah.
Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne poljedeljske stroje, prodaja v najboljši izvršitvi

IG. HELLER, na Dunaju, II₂ Praterstrasse 49.

Ceniki brezplačno!

Pred ponarejanjem se je posebno treba vorovati!

147

Josef Gspaltl zlatar, srebrar, optiker in trgovina z urami v PTUJU

priporoča svojo največjo obilno sortirano zalogo, vedno najnovejših in najsolidnejših dragotin, zlatnine, srebrnine in blago kristofle kineškega srebra, vsake vrste nanosnikov (Zwicker) in očalov, tudi po zdravniških predpisih, stekla za brati, lupe (Loupen), termometre, barometre, aueroides, aräsmeter, zdravniške maksimalmometre, vodne vage (libele), Rollmasse, daljnoglede, gledališna in druga kukala, lorguete, vsakovrstne klosterneburške vage za tekočine, za vino, žganje, mošt itd. po različnih cenah. — Dalje svojo veliko zalogo dobro reguliranih švicarskih žepnih ur, zlatih, srebrnih, tula in nikelnastih, samo dobrega izdelka najboljših firm in mark proti večletni garanciji po najzmernejših cenah. — Vsakovrstni lišp, ure, stare srebrne in rimske bronaste denarje, starovino, pristne bisere in kamne, bortensilber in drugo, sprejema po najvišjih cenah v zamenjavo, ali tudi kupi. — Prevzame vsakovrstna v to stroko spadajoča popravila in graverska dela, ki se vsakomur v popolno zadovoljnost v lastni delavnici solidno izvrše.

219

Prodaja in prevzete

vsakovrstnih popravil optičnega blaga kakor nanosnikov (Zwicker) očalov, barometrov, termometrov, daljnogledov, vage za mošt, vino, žganje, esih, libele (Wasserwagen) itd. itd. pri

KARL ACKERMANN-U, urarju

trgovina z urami, zlatino, srebrnino in optičnim blagom v **Ptaju** v gledališkem poslopju. 182

• Kot najlepša birmska darila priporoča •

Molitvenike

veliko izbiro v najlepši vezi po najnižjih cenah

W. BLANKE v Ptaju

Glavni trg • • • • • Ungerthorgasse
nasproti mestne župne cerkve. nasproti veliki vojašnici.

„Štajerc“

izhaja vsaki drugi četrtek,

prinese najnovejše novice in zastopa interese kmečkega stanu.

Štajerc stane za celo leto s pošto vred samo

1 krono 20 vin. ali 60 kr.

to izvodov stane na leto 6 krone 60 vin. s pošto vred.

Naslov: „Upraviteljstvo Štajerca v Ptaju.“

Črkostavski učenc

(Setzerlehrling)

nemškega in slovenskega jezika zmožen, s zadostno šolsko izobrazbo se sprejme v knjigo-tiskarno

W. Blanke v Ptaju.